

HAANJA-MISSO-RÕUGE-VARSTU SOTSIAAL- JA TERVISHOIU TÖÖRÜHMA KOOSOLEK

Misso

29. juuni 2016. a

Algus 13.00, lõpp 15.10

Juhataja: Mariliis Raidma

Protokollija: Merilin Sibul

Osa võtsid:

Misso vallast Mariliis Raidma, Helina Tammemägi, Evi Luts

Varstu vallast Signe Arumäe, Aivar Nurk

Rõuge vallast Maire Grosmann, Siiri Kuus, Aune Saal, Karel Saarna

Haanja vallast Maie Kalnapenkis, Anne Heier, Aigar Kalk

Võrumaa Arenguagentuurist Kadri Kangro

Võrumaa Arenguagentuuri esindaja Kadri Kangro võrdles Haanja, Misso, Rõuge ja Varstu valla rahvastikku, tutvustas rahvaarvu prognoosi, erinevaid sotsiaalteenuseid ja teenuste suurendamise vajadust.

Sotsiaalvaldkonna korraldus ja juhtimine, ametnike paiknemine (kes valla keskus, haldus- ja teenuskeskuses).

Milliseid spetsiaalseid asjatundjaid/töötajaid välja arendada, kuidas neid piirkondlikult paremini kasutada?

Haanja valla esindajad arvasid, et kindlasti on valda vaja lastekaitsespetsialiste. Üks lastekaitsespetsialist ei jõua tervet valda ära teenindada, kuna vahemaad on pikad ja sõitmiseks kulub palju aega.

Võrumaa Arenguagentuuri esindaja Kadri Kangro tegi ettepaneku, et võiks mõelda, millist abi veel inimesed vajavad, mida hetkel sotsiaalsüsteemis rakendatud ei ole.

Varstu valla esindaja tegi ettepaneku sotsiaaltöö korraldamise ja juhtimise teemal keskenduda hiljem ning esialgu keskenduda sotsiaalteenustele ja sellele, milline on olukord hetkel omavalitsustes sotsiaalvaldkonnas.

OTSUSTATI: Ühtses vallas peaks kindlasti olema lastekaitsespetsialist. Teiste spetsialistide vajadus kaardistada hiljem ning arvestada sealjuures ka teiste valdkondade (nt noorsootöö, tervisedendus jne) vajadusi. Järgmiseks koosolekuks mõelda, millised ametnikud ja tugispetsialistid peaksid kuhugi täpsemalt tööle jääma ning millist abi inimesed veel võiksid vajada, mida hetkel sotsiaalsüsteemis ei ole.

Pakutavate sotsiaalteenuste analüüs. Mida peab tagama kõikidele seaduse ja suure nõudluse tõttu (lastekaitse), millistele püüda laiendada juurdepääsu (toimetuleku nõustamine), milliseid uusi välja arendada (nt võlanõustamine)?

Sotsiaaltranspordi korraldus ja juurdepääs sellele.

Sotsiaaleluruumide olemasolu, seisukord, juhtimine, arendamine.

Misso valla esindaja tõi välja, et kõige kriitilisem on neil hetkel tugiisikuteenusega. Vaja oleks ühte tugiisikut täiskasvanutele ja lastega peredele.

Võrumaa Arenguagentuuri esindaja Kadri Kangro tegi ülevaate ESF võimalustest tugiisikuteenuse rahastamiseks. Kõik vallad olid seisukohal, et tugiisikuteenuse vajadus on olemas ning projektivõimalus tuleb ära kasutada.

Kõik vallad olid seisukohal, et isikliku abistaja vajadus ei ole eriti suur.

Varstu vallas on koduteenus lahendatud erinevate teiste teenuste osutamisega (hoolduse seadmisega). Murekohaks on avahooldusteenus ja sotsiaaltransporditeenus. Vallas võiks olla avahooldustöötaja, kes osutab tasu eest ka transporditeenust inimestele.

Rõuge valla esindajad arvasid, et avahooldusteenuse nõudlus võib uues vallas kindlasti suurenda.

Võrumaa Arenguagentuuri esindaja Kadri Kangro tegi ettepaneku, et kokku tuleb leppida sotsiaalteenuste rahastamise põhimõttes - kas sotsiaalteenused on kliendi jaoks tasuta või tasulised teenused. Teenuste osutamise jätkusuutlikkuse ja kliendipoolse vastutuse huvides on mõistlik rakendada omaosalust, kuid jälgima peab, et omaosalus ei takistaks teenuste kättesaadavust.

Misso valla esindajad arvasid, et lastelt ei tohiks sotsiaalteenuste eest tasu võtta.

Vallad leidsid, et sotsiaaleluruumi tagamise teenus on hetkel tagatud, kuid vajadus võib pigem suurenda ning täiendavaid eluruumi sel juhul ei ole.

Sotsiaaltransporditeenus on üldjuhul kõigil vastavalt vajadusele tagatud, kuid vajalik on teenuse hinna ühtlustamine.

OTSUSTATI: Osaleda ESF projektis tugiisikuteenuse arendamisel. Paremini peab ära korraldama sotsiaaltransporditeenuse, kuid mõistlik on ära oodata riigipoolne sotsiaaltranspordi kontseptsioon.

Hooldekodude paiknemine, arendamine, spetsialiseerumise suundumus. Hooldekodude juhtimise muster (üks asutus filiaalidega, hooldekodude/ päevakeskuste korralduspiirkond (strateegiliste funktsioonide ühine lahendamine, koordineerimine, nõukogu) või klassikaline osakond – hallatava asutus muster.

Rõuge valla esindajad tõid välja, et nende põhieesmärgiks ja -probleemiks on hooldekodu ehitus. Teiste teenuste pakkumisega saavad nad hakkama. Hooldekodu jaoks on neil olemas maa ja projekt, aga hetkel seisab asi raha taga. Rõugesse planeeritav hooldekodu ei oleks ühtsele vallale piisav, kuna sinna on planeeritud 40 hoolduskohta ja lisaks 10 kohta isehakkamasaavatele inimestele, kes ei vaja ööpäevaringset hooldust. Algselt planeerisid nad seda vaid oma valla teenindamiseks. Hooldekodu on projekteeritud dementsete isikute hooldamiseks.

Misso prioriteet on uus hooldekodu 50 kohaga, mida hetkel projekteeritakse. Hooldekodusse on planeeritud nii odavamad kohad vallaelanikele, kui ka kallimad kohad teenuse välja müümiseks.

SOTEE kaardistuse järgi oli aasta algul hooldekodu kohtade vajadus ühendvallas ca 60 (teenuse saajad + ootel inimesed).

Varstu valla esindajad arvasid, et iga praeguse valla territooriumile ei ole kindlasti otstarbekas ehitada eraldi hoonet. Kuid ka ainult üks hooldekodu terve suure tulevase valla peale ei ole inimlik. Varstu vald hooldekodu ehitamist ei planeeri.

Haanja valla esindajad on mõelnud edasi arendada oma sotsiaalmaja, hooldekodu nad ei soovi. Sotsiaalmaja arenduse all peavad nad silmas seda, et tulevikus saaks seal pakkuda päevahooldust ja ka lõunasööki. Sotsiaalmaja on mõeldud endaga hakkama saavatele inimestele. Seal on nii lastega peresid, eakaid ja teisi sotsiaalabi vajavaid inimesi.

Rõuge valla esindajad arvasid, et kindlasti ei tohiks ehitada terve valla peale ühte suurt hoolekandeesutust, mis oleks nagu konveier. Uus vald soovib siiski normaalseid väikseid inimesesõbralikke hooldekodusid.

Maakondlik arengukava toetab Misso ja Rõuge hooldekodude rajamist ja sellega katame oma piirkonna vajadused ilmselt ära.

Samuti leiti, kui riik rahastab, siis võiks juurde luua erihoolekandeteenuseid, kuid siis peaks läbi mõtlema, kes tegeleb nende teenuste arendamisega.

Varstu vald ostab üldhooldekoduteenust sisse.

Võrumaa Arenguagentuuri esindaja Kadri Kangro: sotsiaalteenused on kasvav majandusharu ning nõudlus nende teenuste järele aina suureneb. Teenuseid ei tarbi ainult toimetulekuraskustes inimesed, seega võiks kaaluda sotsiaalteenuste müügi arendamist. Piirkonna suurim tugevus – kaunis loodus – on hea võimalus välja töötada nišitooteid, nt ilusas keskkonnas kõrge kvaliteediga hooldusteenused nõudlikele klientidele kogu Eestist. Osa sotsiaalvaldkonna finantskoormusest saaks katta teenuste müügiga.

OTSUSTATI: Rõuge ja Misso vald jätkavad hooldekodu ehitusega ja Haanja vald planeerib tulevikus edasi arendada sotsiaalmaja. Järgmiseks koosolekuks välja uurida palju on hetkel Võru maakonnas hooldekodudes kohti ja palju neid tulevikus juurde planeeritud on. Samuti analüüsida, kas Misso ja Rõuge hooldekodud kataksid ära nelja valla (Haanja, Misso, Rõuge, Varstu) vajadused.

Sotsiaaltoetuste ülevaade ja süsteemi ühtlustamise põhimõtted, kas jätta mingi koridor oma piirkonna otsustamiseks (mingi valik, mingi üldsumma raames).

Kas prioriteet on pigem universaalsetele (kindlaks määratud toetused, nt rantisatoetus, matusetootus, kooli lõpetamise toetus jne) või vajaduspõhistele (nt küttepuude toetus, ühekordsed toetused jms) toetustele?

Eraldi vaadati universaalseid sotsiaaltoetusi ning sissetulekust sõltuvaid sotsiaaltoetusi.

Missu valla esindaja tõi välja, et paljud toetused on sarnased ning ühtlustamine seetõttu ei ole väga keeruline, kuid teatud toetuste puhul on erinevused märgatavad (nt sünnitoetus).

Varstu valla esindajad tegid ettepaneku, et toetusi ei vähendataks vaid ühtlustataks. Pigem siis kõikide toetuste summa suureneks, sest valdade lõikes on need hetkel erinevad.

Ühine koolivormi teema tuleb ära otsustada ja mõelda, kas on koolivorm või ei ole. Enne seda ei saa me otsustada ka koolivormi toetuse suurust.

Võrumaa Arenguagentuuri esindaja Kadri Kangro tegi ettepaneku, et hindamisinstrumentid peaks kõigepealt ühtlustama ja standardid toetuse saamiseks peaks olema välja töötatud. Seejärel saab alles hakata toetuste suurusi paika panema. Koostada tuleb hindamisinstrument ja see peaks olema kirjas ka liitumislepingus.

Missu valla esindajad soovitasid mõelda sellele, kas tahetakse ka mingit kindlat sihtrühma, näiteks lapsi, rohkem toetada ning kas peaks olema universaalsed toetused või on ka midagi, mida ei peaks üldse olema.

Rõuge valla esindajad arvasid, et kindlasti peaks ühtsel vallal olema ühtne süsteem.

Varstu valla esindajad arvasid, et eakate õnnitlemisel (vallavanema koduviisidid) peaks tõstma vanusepiiri, kuna inimeste arv läheb liiga suureks ja vahemaad on pikad.

Missu valla esindajad arvasid, et võibolla õnnitleda eakaid ainult juubelite puhul.

Kõik vallad nõustasid, et eakaid peab ka edaspidi juubelite puhul meeles pidama.

OTSUSTATI: Kõigil valdadel vaadata üle sotsiaaltoetuste suurused, mis oleks mõistlikud ning tuua oma ettepanekud välja. Missu vald täiendab selleks sotsiaaltoetuste tabelit VOL-i andmete põhjal seniste kulude osas ning sellest tulenevalt saab teha otsuseid toetuste suuruse osas.

Rahvatervise ja tervishoiu korraldus

- **Terviseedenduse strateegia, tervislike eluviiside arendamine, tervisekeskuste, perearsti, koduõe ja hambaravi süsteemi arendusperspektiivid**

Võrumaa Arenguagentuuri esindaja Kadri Kangro andis teada, et perearstisüsteem on eraldiseisev ja seega vallad perearstide üle otsuseid teha ei saa. Kuid omavalitsus saab motiveerida ja toetada perearstide tulevikku. Välja peab uurima, mida perearstid ise soovivad ja kas perearstid on huvitatud ka omavahelisest koostööst.

Misso perearst Evi Luts arvas, et nad lähvad samamoodi edasi ja uuendusi nad oma süsteemis enam väga võtta ei soovi. Hetkel on neil saavutatud stabiilsus, kuid nad on nõus aruteludes osalema ja koostööd tegema.

Varstu valla esindaja töid välja nende suurima probleemina perearsti puudumise kohapeal ning vajaduse leida lahendusi tekkinud probleemi lahendamiseks.

OTSUSTATI: Kuna perearstisüsteemi korraldus on haldusreformist eraldiseisev, siis vajadus on rääkida perearstidega eraldi, et välja selgitada nende soovid ja võimalused.

Terviseprofiil, terviseedendus

Edendusspetsialist võiks uues omavalitsuses olemas olla.

OTSUSTATI: Antud teemat arutatakse järgmisel koosolekul edasi.

Küsimused, mis vajavad täiendavat arutelu:

- Kuhupoole võiks liikuda perearstisüsteem? Kas tulevikus võiks see olla MTÜ vormis või tervisekeskus? Asendusvõimalused?
- Kuidas ühtlustada hindamisinstrumendid? Kas see teha ära juba varakult või tegeleb sellega uus omavalitsus?
- Juhtimise korraldus. Palju peaks olema kõrgharidusega spetsialiste ja palju tugispetsialiste? Kas kuskile jääb peakontor? Millised spetsialistid ja kus paiknevad?
- Infrastruktuuri ja investeringute kaardistamine. Iga vald teeb oma prioriteetidest nimekirja.

Misso vald saadab omavalitsustele VOL-i andmetega täiendatud sotsiaaltoetuste ja sotsiaalteenuste tabeli, kõigil lisada juure ka investeringuvajadused sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas.

Järgmine koosolek toimub Misso vallas 27.07.2016. a kell 13.00

Mariliis Raidma

Juhataja

Merilin Sibul

Protokollija